

LLANCES I CANYES

L'èxit enlluerna a totes les edats i l'home el busca sempre. Però la joventut el persegueix amb més desfici i és lògic que sigui així.

Hi ha els lluitadors pacients, que es proposen uns objectius una mica al marge de les realitats i dels guanys més immediats i els lluitadors que porten pressa, que necessiten un triomf ràpid i continuat. Certament, la lluita suposa en cada cas proposar-se un enemic que cal vèncer i que pot ésser de moltes menes, morals i físiques. La tria de l'«enemic», per tant, té una gran importància i la veritable qualitat del lluitador es pot valorar d'entrada segons siguin les facilitats o les dificultats que es planteja.

Per exemple: és molt més còmode ficar-se amb la «cultureta» que no pas amb la **culturaza**. La «cultureta», pobra, no s'hi pot tornar i en canvi la **culturaza** mossega, té uns mecanismes de defensa que púnxen de debò. Si, a més, s'ha tingut l'astuta precaució de presentar en una mateixa safata, juntes, la «cultureta» i una burgesia que ha perdut cos i tan aparentment beneïtona que no tan sols celebra les burles de les quals és objecte sinó que és capaç de subvencionar-les, tenim un esquema engrescador, que permet bons resultats sense embolicar-se. Es tracta d'un camí brillant, permet d'atribuir-se el paper de progressista —tan atraient, tan necessari— sense comprometre la seguretat personal. Un cop enfilats en aquest gronxador agrait i elemental, és permesa la broma mordaç contra en Fabra, contra l'«Omnium», contra l'Institut, contra qualsevol organisme o persona, a condició d'assegurar-se per endavant una total impunitat. I no tan sols això: al final, la part més embadocada del públic aplaudirà. La diferència amb els insensats que lluiten contra entitats i gent que ocupen una posició de força és allionadora; resulta que els generosos imprudents, en comptes de rebre ovacions, se la carreguen.

L'acord de lluitar a la regalada va lligat a tot d'opcions planeres. En la pràctica del bilingüisme, és de bon to dedicar desmenjament al nostre idioma, dir que les normes l'encartonen i no amoïnar-s'hi gaire. Però l'altra llengua fa respecte. Qui sap què podria passar... Es millor mirar-s'hi i mai no seria mal rebuda una felicitació dels correctors entesos, amb un teló de fons, mig somniat, mig pintat, d'entrada triomfal a l'**Acadèmia**.

Aquest joc resulta sovint incompreensible, si és que no donem per bona una certa forma de covardia ètica.

El caràcter necessita esmolar-se oposant-lo a la duresa, com l'acer contra la pedra. Penso que aquesta afirmació és vàlida a nivell individual i referida al tremp de les col·lectivitats. Pel que es refereix a nosaltres, penso que són més les coses que hem abandonat que no pas les que ens han pres.

El nostre poble, en els moments de crisi, tendeix a cercar la salvació a petites però entrançables porcions: l'individu, la família... Això ho aconsegueix, generalment, amb efectivitat, però sol passar que s'atura aquí i deixa a l'la deriva tot de coses que importen tant o més com les que ja té resguardades. Aleshores, ens entra el neguit de no haver-nos abrivat més i ataquem molins de vent. Però no com don Quixot, que els escometia a tot risc convençut que eren gegants, perquè nosaltres sabem perfectament que són molins. Ara: és com allò que dèiem abans de la «cultureta». Ens fem la il·lusió que, si algú ens mira, es pensarà que envestim gegants ardidament i que ens podem fer molt de mal.